

Pinsebevegelsen og den diakonale tjeneste

AV REINERT O. INNVÆR

Pinsebevegelsen slik den har vokst fram i Norge er en typisk vekkelsesbevegelse, som i startfasen stort sett fant sine tilhengere i arbeiderklassen og underprivilegerte grupper. I disse sterke åndelige strømninger lå en frigjørelse og utfoldelse av personligheten som gav en indre tilfredsstillelse og trygghet. Pinsebevegelsen var en åndelig vekkelse på trygg og evangelisk konservativ grunn, men Åndsopplevelsen og vekselen hadde i seg et radikalt element i det den tok et oppgjør med det tilstivnede og formaliserte kristenlivet. Den marsjerte frem med under frihetens fane, og med krav om at all institusjonell og tradisjonsbundet kristendom måtte frigjøres og fornyes. Frelse for sjelen, frihet for ånden, en sterk understrekning av nødvendigheten av åndens dåp og dåp i vann og en ren kristenandel var hovedemner, som sammen med budskapet om at Jesus kom snart igjen, ble bevegelsens kjennetegn.

Den radikale og på samme tid konservative bevegelsen, som syntes å møte tidens behov, opplevde at mange ble redd for den og tok avstand, noe som etterhvert førte til at grupper av troende som ble kalt pinsevenner ble isolerte. Denne isolasjonen førte til at vekkelsesbevegelsen også ble en menighetsbevegelse, med et meget sterkt indre samhold, hvor omsorg for

hverandre var naturlig; man var søstre og brødre i Herren. Målet var et bibelsk menighetsliv og mønsteret for det fant en i Apostlenes gjerninger og Det nye testamentet. Det mønsteret man mente å finne der var frie, selvstendige lokalmenigheter med eget eldsteråd og tjener-skap. Lokalmenigheten er ikke en del av menigheten, men er menigheten i videste betydning, og her skal alle gaver og tjenester fungere. Det er allikevel ikke slik at en hver er seg selv nok, nei følelsen av enhet og tilhørighet gjorde også på samme tid samfunnstanken aktuell. Og nettopp denne noe tungvinne og dobbeltsidige struktur har gjort at bevegelsen har kunnet løse store oppgaver i fellesskap.

Lokalmenighetens diakoni

Enhver vennegruppe som ble ordnet som en egen og selvstendig menighet skulle ha et lederskap bestående av eldste og tjenere (diakoner) hvis oppgave var å ha omsorg for medlemmenes åndelige og profane liv. Eldste, gjerne med en forstander som den selvskrevne leder var åndelige tilsynsmenn, mens tjenerne og tjenerinner stod for den praktiske siden av omsorgsarbeide. En del av de større menigheter har også i tider praktisert å ha en eller flere menighetssøstre ansatt, det var sykepleiere som på denne måten valgte å tjene Herren. En må vel kunne si at det som var, også i hovedtrekk er. Noen endringer har det gjen-

nom årene blitt på grunn av at de ytre forutsetninger for tjenestene har forandret seg. Men lokalmenighetens tjenere og eldste ser fortsatt til de syke, ensomme og gamle. Mange menigheter har egne grupper som spesielt arbeider for denne delen av gudstjenesten. Men for mange er ikke diakoni bare for den indre delen av menighetslivet, men man har gjort som Bibelen lærer, gått ut på gater og streder. Her har man gjort en innsats for samfunnets tapere, enten som et rent lokalt initiativ, eller i forbindelse med sentrale initiativ, som f.eks. Ten Center eller senere, det som er kjent som «Evangeliesentrene».

Institusjonell diakoni

Omsorgen for andre og viljen til å gjøre noe med den nød som finnes rundt en sprenger for rammen for det en lokal menighet kan make, derfor har det også innenfor pinsebevegelsen vokst frem et arbeid hvis mål er å nå mennesker som på en særlig måte trenger hjelp. Derfor har det vokst frem en del institusjoner. Vi nevner: Hvilehjem for trette predikanter og misjonærer, det er hjem for alle som ønsker stillhet og hvile for en tid. Kanskje best kjent er allikevel Institusjonen Betania i Alta, som i sin tid omfattet: Barn, gamle og pleietrengende mennesker, og også mennesker med sinnslidelser.

Som tidligere nevnt har arbeidet blant samfunnets tapere all-

Reinert O. Innvær

tid hatt en stor plass, derfor har mange menigheter drevet arbeid i regi av Ten Center, som spesielt var opptatt av unge og eldre narkotikamisbrukere. Dette var ikke bare for lokalmenigheten, men et arbeid som hele bevegelsen støttet. Ten Center er i dag et navn vi finner bare på få steder, derimot har vi i de senere årene hatt en vekkelse blant alkohol- og stoffmisbrukere som har ført til opprettelsen av Pinsebevegelsens Evangeliesentre, som det er et 30 tall av spredt rundt i landet. I de senere år er også familierådgivning blitt en del av omsorgsarbeidet.

Misjon og diakoni

Pinsebevegelsen har vært og vil gjerne være en vekkelsesbevegelse. Det har medført at evangelisasjon og misjon er et meget viktig element i bevegelsens arbeid. Også misjonsarbeidets siktemål er først og fremst utbredelse av Guds ord og bygging av menigheter, men fordi at de som kom ut som misjonærer fort møtte de sosiale utfordringene, og kjente på at evangeliets sterke budskap om nestekjærlighet og omsorg for nesten var en utfordring til å gjøre noe med nøden, vokste fort det diakonale arbeidet fram som en

betydelig del av misjonsengasjementet. Det betyr at i de 30 land hvor norsk pinsemisjon arbeider er det også store sosiale engasjement. Det gjelder alfabetisering for voksne, særlig kvinner, det er primærskoler og videregående, lærerskole, sykepleie og jordmorskole, yrkesskoler m.v. Klinikker, fødestuer og sykehus, barnehjem og barnelandsbyer m.m. Og også innenfor nødhjelp sektoren er det et sterkt engasjement for å hjelpe nødlidende mennesker.

I mange kulturer opplever en at familiene står som sterke festninger og familiefellesskapet er på mange måter et omsorgsfellesskap, men ofte stopper det ved denne rammen, eller det strekker seg til stammen eller det nære miljø. Misjonens ansvar er å vise at vi er alle ansvarlig for hverandre, uansett kulturell bakgrunn, stammetilhørighet osv. Slik Jesus gjorde det klart for fariseerne at grenser og rase eller religiøse motsetninger skal hindre oss i å rekke en hjelpende hånd til mennesker i nød. Diakoni er ikke noe som kommer i tillegg til misjonsarbeidet, men der evangeliet blir forkynt er det naturlig å stryke bort en tåre, rekke en hånd til hjelp i nøden. Det er en evangelieforkynnelse som blir forstått og lyttet til.

Som en slutning

er det kanskje naturlig å si at det mest fremtredende i pinsebevegelsen ikke er den diakonale delen, men i et miljø hvor idealbilde av et riktig kristent menighetsmiljø søkes i apostlenes gjerninger, med særlig trykk på kapittel 2,42-47 og 4,32-35 bl.a., blir det umulig å komme utenom hjelpetjenesten, og en oppbygging som det vi aner konturene av i Ap. gj. 6,1 flg. ■

Reinert O. Innvær,
Pinsevennes ytre misjon,
Boks 25 Økern,
0508 Oslo 5.